

Energistyrelsen

Vejledning om ansøgnings- og tilladelsesprocessen for repowering og forlængelse af elproduktionstilladelse (levetidsforlængelse) af bestående elproduktionsanlæg på havet

Energistyrelsen

Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

T: +45 3392 6700

E: ens@ens.dk

www.ens.dk

Indhold

Vejledning om ansøgnings- og tilladelsesprocessen for repowering og forlængelse af elproduktionstilladelse (levetidsforlængelse) af bestående elproduktionsanlæg på havet	1
1. Indledning	3
2. Definitioner	4
2.1. Repowering	4
2.1.1. Afgrænsning af repowering	5
2.1.2. Eksempler på repowering	5
2.2. Forlængelse af elproduktionstilladelse (levetidsforlængelse)	6
2.3. Repowering og levetidsforlængelse af udbudsparker	7
3. Krav til ansøgning	8
3.1. Ansøgningen (hoveddokument)	9
3.2. Finansiell kapacitet	9
3.3. Teknisk kapacitet	9
3.4. Screeningsrapport	10
3.5. Områdebeskyttelse (Natura 2000)	10
3.6. Vurdering af Bilag IV-arter	11
3.7. Vandrammedirektiv	12
3.8. Havstrategidirektiv	13
3.9. Restlevetidsanalyse	13
4. Øvrige forhold	15
4.1. Kontakt til øvrige myndigheder	15
4.1.1. Forsvaret	15
4.1.2. Søfartsstyrelsen	16
4.1.3. Trafikstyrelsen	16
4.2. Certificering og krav til udvidet serviceeftersyn	16
4.3. Nettilslutning	16
4.3.1. Forhold vedr. ilandføringskabel	16
4.3.2. Nettilslutningsaftale og efterlevelse af tekniske krav	17
4.3.3. Tidlig dialog med systemoperatør (Energinet eller netvirksomhed)	17

1. Indledning

I december 2023 blev der i VE-loven¹ indsat en bestemmelse om, at der kan fastsættes regler om en forenklet og hurtig proces ifm. repowering af bestående elproduktionsanlæg. Reglerne om repowering følges op af bekendtgørelse nr. 767 af 20. juni 2024 om en forenklet og hurtig ansøgnings- og tilladelsesproces for repowering.

Nærværende vejledning har til formål at belyse over for ejere af elproduktionsanlæg på havet², hvordan repowering og forlængelse af elproduktionstilladelsen af eksisterende anlæg skal forstås, og hvad ansøgnings- og tilladelsesprocessen herfor er.

Vejledningen henvender sig således til anlægsejer, der ansøger om hhv:

- Repowering.
- Forlængelse af elproduktionstilladelsen, uden nogle tekniske/fysiske ændringer (ikke repowering).
- Repowering i kombination med forlængelse af elproduktionstilladelsen³.

Hverken lovændringen, bekendtgørelsen eller vejledningen omhandler regler for repowering af elproducerende anlæg på land. Behandling af projektændringer på land, der kategoriseres som repowering, sker inden for de eksisterende lovgivningsmæssige rammer i blandt andet lov om elforsyning jf. lovbekendtgørelse nr. 1248 af 24. oktober 2023 samt bekendtgørelse nr. 1363 af 29. september 2022 om tilladelse til og etablering og ændring af elproduktionsanlæg samt elproduktion på land.

¹ Ændring af lov om fremme af vedvarende energi ved lov nr. 1788 af 28. december 2023, § 29 a, nr. 3.

² Søterritoriet udgøres af det ydre og indre danske farvand samt den eksklusive økonomiske zone.

³ Forlængelse af elproduktionstilladelse er reguleret i VE-lovens § 29 og giver mulighed for at forlænge driften af et eksisterende anlæg

2. Definitioner

2.1. Repowering

Repowering er defineret i VE-direktivets artikel 2, nr. 10.

'repowering' means renewing power plants that produce renewable energy, including the full or partial replacement of installations or operation systems and equipment for the purposes of replacing capacity or increasing the efficiency or capacity of the installation;

VE-direktivets definition af repowering er gennemført i elforsyningslovens nr. 1248 af 24. oktober 2023 § 5, nr. 28. VE-lovens § 5, stk. 2, anvender samme definitioner som i elforsyningsloven.

I elforsyningsloven, defineres repowering som:

"Repowering: Fornyelse af elproduktionsanlæg, som producerer VE-energi, herunder fuld eller delvis udskiftning af anlæg eller driftssystemer og udstyr med henblik på at erstatte kapacitet eller for at øge anlæggets produktivitet eller kapacitet".

Repowering af et eksisterende anlæg er knyttet op på en ændring af etableringstilladelsen udstedt i medfør af VE-lovens § 25, og skal forstås som en fornyelse af et bestående anlæg, hvor der allerede er meddelt tilladelse til opførelse og drift af anlægget. Det er en forudsætning, at repowering-projektet medfører genanvendelse af placering samt projektkomponenter eller infrastruktur i et omfang, hvor der kan siges at være tale om ændringer af et bestående projekt og ikke et nyt anlægsprojekt. Det vil være op til en konkret vurdering, hvorvidt ændringen er så omfattende, at der er tale om et nyt projekt.

Ved definitionen af repowering forstås en teknisk ændring af det bestående elproduktionsanlæg, som ved en fuld eller delvis udskiftning af f.eks. komponenter, driftssystemer og udstyr i det bestående elproduktionsanlæg potentielt forlænger anlæggets tekniske levetid⁴. Den tekniske fornyelse og/eller ændring af det bestående elproduktionsanlæg sker endvidere med henblik på at erstatte den eksisterende kapacitet eller for at øge anlæggets kapacitet. En ansøgning om repowering af et eksisterende anlæg, som udgør en væsentlig ændring af anlægget og kræver tilladelse efter VE-lovens § 25.

⁴ Den tekniske levetid skal ikke forveksles med forlængelse af elproduktionstilladelse (levetidsforlængelse) som er en administrativ forlængelse af elproduktionsanlæggets driftsperiode.

Tidsfristerne for sagsbehandling af repowering fremgår af bekendtgørelse om kontaktpunkt, VE-tilladelsesprocessen og områder til fremme af VE.

2.1.1. Afgrænsning af repowering

Der er forskel på, om ændringer af et anlæg hører under repowering, som beskrevet oven for, eller almindeligt vedligehold. Det er op til en konkret vurdering, hvorvidt ændringen hører under almindelig vedligehold eller repowering. Hertil kan formålet med en udskiftning have betydning for udfaldet af vurderingen. Det er op til anlægsejer at vurdere, om det arbejde der skal udføres i forbindelse med almindelig vedligehold, er så omfattende, at det kan kræve en tilladelse fra Energistyrelsen. Det kan f.eks. være, hvis arbejderne i forbindelse med almindelig vedligehold har væsentlig indvirkning på miljøet.

Nedenstående figur giver et overblik over, hvornår der er tale om hhv. almindelig vedligehold, repowering eller nedtagelse og afvikling af eksisterende projekt.

Almindelig vedligehold	Anlægsejer er i koncessionsaftalen (udbudsparker), etablering- og /eller elproduktionstilladelsen forpligtiget til at opføre og drive anlægget, herunder vedligeholde og servicere samt sikre sikkerhed og stabilitet. Almindelig vedligehold falder uden for repowering.
Repowering (se også ovenstående afsnit 2.1. om repowering)	Ved repowering kan der differentieres mellem: <ul style="list-style-type: none">• Væsentlige projektændringer, hvor ændringerne ikke antages, at kunne få væsentlige indvirkning på miljøet.• Væsentlige projektændringer, hvor ændringen vurderes, at kunne få væsentlige indvirkning på miljøet, og hvor projektet derfor er underlagt miljøvurderingspligt.
Nedtagelse og afvikling	Fuld nedtagelse af et eksisterende projekt (afvikling) eventuelt med henblik på at etablere et nyt projekt på samme areal falder uden for definitionen af repowering. Idet der ikke er tale om en ændring af et eksisterende anlæg, men etablering af et nyt projekt på samme areal, vil der således ikke være tale om repowering jf. VE-lovens § 25, men derimod om et nyt projekt.

Figur 1: Overblik over almindelig vedligehold, repowering eller nedtagelse og afvikling af eksisterende projekt.

2.1.2. Eksempler på repowering

Hvorvidt ansøgningen om repowering udgør en væsentlig ændring vil være op til en konkret vurdering og skal holdes op imod en vurdering af, hvad der må betragtes som almindeligt vedligehold og etablering af et nyt projekt. Hvorvidt ændringen er

underlagt fornyet miljøvurdering vil altid afhænge af omfanget af ændringen, og derfor være op til en konkret vurdering.

Nedenfor angives en ikke udtømmende liste med eksempler som kan bruges i en vurdering af, om en given projektændring er omfattet af definitionen på repowering og kræver en tilladelse efter VE-lovens § 25. Eksemplerne er vejledende og ikke udtømmende.

1. Samme dimensioner (indvendige ændringer), større kapacitet.

Der ansøges om indvendige udskiftninger og/eller opdateringer (f.eks. software- og eller styresystemer) af eksisterende møller, hvor der sker en kapacitetsforøgelse. Dette kan potentielt medføre en ændring i produktionsmønstret, som kan betyde, at anlægsejer skal indsende oplysninger til brug for vurdering af projektet efter relevant miljø- og naturbeskyttelseslovgivning.

2. Samme dimensioner (udvendige ændringer), samme kapacitet.

Der ansøges om at udskifte komponenter én til én. Hvorvidt ændringen udgør almindeligt vedligehold eller en væsentlig ændring, hvor der er tale om et nyt projekt, kan afhænge af flere forskellige faktorer; eksempelvis hvilket komponent der planlægges udskiftet og antallet heraf, og om der er miljømæssige forhold, der kan påvirke vurderingen, osv.

3. Større dimensioner (udvendige ændringer), større kapacitet.

Der ansøges om at udskifte eksisterende komponenter med nyere komponenter, som har større dimensioner og dermed en højere produktionskapacitet.

2.2. Forlængelse af elproduktionstilladelse (levetidsforlængelse)

Før et etableret VE anlæg må tages i brug, skal der udstedes en elproduktionstilladelse i medfør af VE-lovens § 29.

Anlægsejer har med hjemmel i VE-lovens § 29 mulighed for at søge om forlængelse af elproduktionstilladelsen. Ved en evt. forlængelse af elproduktionstilladelse vil anlægsejer stadig skulle overholde gældende vilkår i evt. koncessionsaftale, etableringstilladelse, elproduktionstilladelse og vilkår i forbindelse med en overdragelsesaftale.

Anlægsejer skal være opmærksom på, at Energistyrelsen i forbindelse med tilladelse til forlængelse af en elproduktionstilladelse, og efter en konkret vurdering, vil kunne stille nye vilkår. I modsætning til repowering gælder der ikke EU-fastsatte tidsfrister for sagsbehandlingen af ansøgninger om forlængelse af elproduktionstilladelsen.

2.3. Repowering og levetidsforlængelse af udbudsparker

Ved ansøgning af repowering og/eller levetidsforlængelse af bestående elproduktionsanlæg på havet, der er etableret efter udbud, vil det være en konkret vurdering af den enkelte sag om den ansøgte repowering og/eller levetidsforlængelse kan tillades. Vurderingen vil bl.a. skulle foretages ift. statsstøttereglerne, udbudsreglerne, og betingelser fastsat i parkens koncessionsaftale.

Såfremt den ansøgte repowering og/eller levetidsforlængelse vil udgøre en ændring af kontraktens grundlæggende elementer, vil der ikke kunne gives tilladelse, idet udbudsreglerne da bestemmer, at der skal foretages genudbud.

Jf. udbudslovens § 178, stk. 2 anses en ændring af en kontrakt for at være en ændring af grundlæggende elementer, når den bevirker, at kontraktens karakter er væsentlig forskellig fra den oprindelige kontrakt. Derfor vil det altid være op til en konkret vurdering, hvorvidt repowering og/eller levetidsforlængelse udgør en ændring af kontraktens grundlæggende elementer. Medmindre andet følger af lovens §§ 179-183, anses en ændring altid for at være en ændring af grundlæggende elementer, når:

- Ordregiveren indfører betingelser, som ville have givet adgang for andre ansøgere end de oprindelig udvalgte eller givet mulighed for at acceptere et andet tilbud end det oprindelig accepterede eller ville have tiltrukket yderligere deltagere i udbudsproceduren,
- Kontraktens økonomiske balance ændres til operatørens fordel på en måde, som den oprindelige kontrakt ikke gav mulighed for,
- Ændringen medfører en betydelig udvidelse af kontraktens anvendelsesområde.

Ved ansøgning om repowering og/eller levetidsforlængelse skal det konkret vurderes om den ansøgte projektændring, såfremt den havde været tilstede på tidspunktet for det oprindelige udbud, ville have haft betydning for udfaldet af udbuddet, herunder hvem der måtte have interesse i at deltage i processen og de udbudte parker.

Ved ansøgning om repowering og/eller levetidsforlængelse af anlæg etableret efter udbud skal anlægsejer indsende en ansøgning på det konkrete projekt, hvorefter Energistyrelsens vil vurdere, hvorvidt den ønskede repowering og/eller levetidsforlængelse kan tillades uden, at det må betragtes som en ændring af kontraktens grundlæggende elementer.

En anlægsejer, der ansøger om repowering og/eller levetidsforlængelse af bestående elproduktionsanlæg på havet, der er etableret efter udbud, skal fortsat indsende oplysninger til brug for Energistyrelsen sagsbehandling (jf. afsnit 3. krav til ansøgning).

3. Krav til ansøgning

En ansøgning om repowering, der medfører væsentlige ændringer i bestående elproduktionsanlæg jf. § 25 i VE-loven samt ansøgninger om forlængelse af elproduktionstilladelse (levetidsforlængelse) jf. § 29 i VE-loven, skal indgives til Energistyrelsen. Der er forskel på omfanget af en ansøgning om henholdsvis repowering, en ansøgning om forlængelse af elproduktionstilladelsen (levetidsforlængelse) uden nogle tekniske og fysiske ændringer i anlægget eller en kombineret ansøgning om repowering og levetidsforlængelse. Nedenstående tabel giver et overblik over, hvilke elementer der skal være en del af en ansøgning. De enkelte krav til en ansøgning er yderligere beskrevet neden for i dette afsnit.

Krav til ansøgning	Repowering	Forlængelse af elproduktionstilladelse (levetidsforlængelse) uden nogle tekniske eller fysiske ændringer.	Kombineret repowering og levetidsforlængelse
Ansøgning (hoveddokument)	+	+	+
Oplysninger om teknisk og finansiel kapacitet	+	+	+
Miljøoplysninger, jf. MVL § 19 og bilag 5 (screeningsrapport)	+	Ikke relevant	+
Oplysninger til brug for vurdering efter Habitat- og fuglebeskyttelsesdirektivet	+	+	+
Oplysninger til brug for vurdering efter vandrammedirektiv	+	Ikke relevant	+
Oplysninger til brug for vurdering efter havstrategidirektiv	+	Ikke relevant	+
Restlevetidsanalyse	Ikke relevant	+	+

Figur 2: oversigt over ansøgningsmateriale ved ansøgning om repowering, forlængelse af elproduktionstilladelsen, eller repowering og forlængelse af elproduktionstilladelse i kombination.

I det omfang det er nødvendigt kan Energistyrelsen bede om yderligere oplysninger fra ansøgeren til brug for Energistyrelsens sagsbehandling.

Derudover skal anlægsejer være opmærksom på, at der kan gælde andre krav for koncessionshaver af udbudsparker.

3.1. Ansøgningen (hoveddokument)

En ansøgning om repowering og/eller levetidsforlængelse skal som minimum indeholde følgende:

1. En beskrivelse af projektændringen i forhold til den oprindelige meddelte tilladelse, herunder en redegørelse for, hvilke arbejder der tænkes udført i forbindelse med projektændringen.
2. Oplysninger om ejer af elproduktionsanlægget, herunder navn, adresse, CVR og oversigt over ejerstruktur. Hvis VE anlægget består af mere end en økonomisk aktør (f.eks. et konsortium, joint venture, special purpose vehicle (SPV) eller lignende) skal der vedlægges en beskrivelse af organisations- og ejerskabsstrukturen for det pågældende VE anlæg herunder en beskrivelse af opgave- og ansvarsfordelingen mellem aktørerne.

3.2. Finansiell kapacitet

For at Energistyrelsen kan vurdere, om ansøger har tilstrækkelig finansiell kapacitet til at ændre, drive og vedligeholde samt på sigt afvikle anlægget, skal anlægsejer i forbindelse med en ansøgning om repowering og/eller levetidsforlængelse indsende følgende:

- Årsrapporterne for de seneste tre finansielle år med angivelse af bl.a. omsætning og egenkapital. Årsrapporten for det seneste finansielle år skal også angive ansøgerens soliditetsgrad.
- En økonomisk plan samt dokumentation for hensættelser af finansielle ressourcer i SPV'en til afvikling af projektet.

Hvis ansøger støtter sig på den finansielle kapacitet af andre økonomiske aktører (f.eks. en bank, en partner, et moderselskab, eller lignende), skal ansøger også indsende følgende:

- Denne/disse aktør(er)s årsrapporter for de seneste tre finansielle år med angivelse af omsætning og egenkapital. Årsrapporten for det seneste finansielle år skal også angive aktørens soliditetsgrad og om muligt aktørens langsigtede gældsvurdering (credit rating) fra et anerkendt kreditvurderingsinstitut.
- Dokumentation for hver aktørs/hver af disse aktørers sikkerhedsstillelse i form af en performancegaranti, støtteerklæring eller en moderselskabsgaranti.
- Dokumentation for at hver sikkerhedsstillelse også gælder i tilfælde af tilladelse til repowering og/eller forlængelse af elproduktionstilladelsen.

Energistyrelsen kan bede om yderligere oplysninger angående den finansielle kapacitet som følge af konkrete forhold i anlægsejers kontrakt og/eller tilladelser.

3.3. Teknisk kapacitet

For at vurdere om anlægsejer har tilstrækkelig teknisk viden, erfaring og de nødvendige tekniske ressourcer til at ændre og fortsat at drive anlægget, skal

anlægsejer i forbindelse med ansøgning om repowering og/eller levetidsforlængelse indsende en beskrivelse af teknisk set-up for Operation & Maintenance, herunder:

- Eventuel liste over underleverandører.
- Eventuel beskrivelse af indhold af aftale med ekstern rådgiver om mulighed for at trække på fagkyndig bistand.
- Eventuel aftale med andet selskab om at varetage den eller dele af den tekniske drift (den eller dele af den tekniske kapacitet ligger dermed i et andet selskab end ansøgerselskabet).

3.4. Screeningsrapport

Ved ansøgning om repowering skal anlægsejer indsende oplysninger til brug for Energistyrelsens afgørelse efter § 21 i miljøvurderingsloven, såfremt ændringen kan have væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet⁵. Ansøgningen skal indeholde de oplysninger, der kræves efter miljøvurderingslovens § 19 og bilag 5 i lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), og om projektændringens indvirkning på internationale naturbeskyttelsesområder og bilag IV-arter⁶.

Energistyrelsen vil på baggrund af oplysningerne i screeningsrapporten træffe screeningsafgørelse om, hvorvidt den ansøgte projektændring medfører, at der er miljøvurderingspligt eller ej. Det vil altid være en konkret vurdering, om oplysningerne i screeningsrapporten medfører, at der er miljøvurderingspligt eller om ændringen kan screenes ud til ikke miljøvurderingspligtigt.

Det er Energistyrelsens vurdering, at en ansøgning om ren levetidsforlængelse, uden nogle tekniske og fysiske ændringer i anlægget, ikke falder under miljøvurderingslovens begreb om projektændringer. Ved ansøgning om forlængelse af elproduktionstilladelsen (levetidsforlængelse), uden nogle tekniske og fysiske ændringer i det eksisterende anlæg der således ikke indsendes en screeningsrapport.

3.5. Områdebeskyttelse (Natura 2000)

Ved ansøgning om repowering, repowering i kombination med levetidsforlængelse og ved ansøgning om forlængelse af elproduktionstilladelsen (levetidsforlængelse), uden nogle tekniske og fysiske ændringer i det eksisterende anlæg, skal

⁵ Jf. miljøvurderingslovens bilag 2, nr. 13, litra a.

⁶ jf. bekendtgørelse om konsekvensvurdering vedrørende internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter ved projekter om etablering m.v. af elproduktionsanlæg og elforsyningsnet på havet.

anlægssejer indsende en Natura 2000 væsentlighedsvurdering, samt en vurdering af bilag IV-arter efter habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiverne⁷.

Anlægssejer skal udarbejde en væsentlighedsvurdering, baseret på nyeste viden, hvori der redegøres for projektets mulige påvirkninger på Natura 2000-områder. Dette gælder også i situationer, hvor en tidsbegrænset tilladelse skal forlænges, selvom der er søgt om tilladelse til at fortsætte en uændret aktivitet. Hvis det ikke kan udelukkes at projektet kan påvirke et Natura 2000-områdes bevaringsmålsætning, skal der udarbejdes en konsekvensvurdering. Myndighederne er forpligtet til at behandle sager på et oplyst grundlag og derfor skal ny relevant faglig viden inddrages.

3.6. Vurdering af Bilag IV-arter

Ved ansøgning om repowering, repowering i kombination med forlængelse af elproduktionstilladelsen og ved ansøgning om forlængelse af elproduktionstilladelsen (levetidsforlængelse), uden nogle tekniske og fysiske ændringer i det eksisterende anlæg, skal anlægssejer indsende en vurdering af Bilag IV arter baseret på nyeste viden. Dette gælder også i situationer, hvor en tidsbegrænset tilladelse skal forlænges, selvom der er søgt om tilladelse til at fortsætte en uændret aktivitet. Myndighederne er forpligtet til at behandle sager på et oplyst grundlag, og derfor skal ny relevant faglig viden inddrages.

Habitatdirektivet forpligter medlemslandene til at udøve en generel beskyttelse af udpegede dyre og plante arter opgjort i direktivets bilag IV. Arter på bilag IV er således også beskyttet uden for naturbeskyttelsesområderne, og er beskyttet på individ niveau mod;

- Alle former for forsætlig indfangning eller drab af enheder af disse arter i naturen.
- Forsætlig forstyrrelse af disse arter, i særdeleshed i perioder, hvor dyrene yngler, udviser yngelpleje, overvintrer eller vandrer.
- Beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder.

Arter på bilag IV omfatter blandt andet alle flagermus⁸ og hvalarter. Der kan således ikke gives tilladelse til projekter, der forsætligt kan resultere i drab eller forstyrrelse af individer. Anlægssejer skal således udarbejde en bilag IV vurdering, der på et fagligt grundlag sikre at projektet ikke forsætligt vil dræbe eller forstyrre bilag IV arter.

⁷ bekendtgørelse nr. 803 af 14. juni 2023 om konsekvensvurdering vedrørende internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter ved projekter om etablering m.v. af elproduktionsanlæg og elforsyningsnet på havet – under revision – ændringsbekendtgørelse forventes træde i kraft den 1. juli 2024.

⁸ Energistyrelsen har udarbejdet en [Q&A](#), som opfølgning på DCE's håndbog af 13. juni 2024.

3.7. Vandrammedirektiv

Ved ansøgning om repowering, og ved ansøgning om repowering i kombination med levetidsforlængelse skal anlægsejer tage højde for tilførsel af forurenende stoffer til vandløb, søer eller havet. Der skal også tages højde for påvirkning af stoffer, der er aflejret i vandløb, søer eller havet. Reglerne fremgår navnlig af miljøbeskyttelseslovens §§ 27 og 28 og af vandrammedirektivet⁹

Danmark er af EU's vandrammedirektiv forpligtet til at opnå og sikre god kemisk og økologisk tilstand for de danske vandløb, søer, grundvand og kystvande. Det er for VE anlæg langt overvejende kystvandene, som er vurderet af interesse, men vandløb kan også være af relevans, afhængigt af anlæggets placeringen.

Vandrammedirektivet har sit virke ud til én sømil fra basislinjen med undtagelse af den kemiske tilstand, som omfatter alle territorialfarvande (søterritoriet, ud til 12 sømil). Den økologiske tilstand for kystvande vurderes på baggrund af en række kvalitetselementer fra dårlig til høj økologisk tilstand. Såfremt der ikke er anvendelig data bliver disse klassificeret som "Ikke anvendelig". Det er den laveste klassificeret kvalitetselementstilstand, der afgør den samlede vurdering for et vandområdes økologiske tilstand. For den kemiske tilstand afgøres denne af en række miljøfremmede stoffer (MFS) i biota og sediment. Hvis en eller flere af kemiske målinger hvis værdier overskrider grænseværdien, klassificeres vandområdet med en ikke god kemisk tilstand.

Der kan fra myndighedernes side ikke give tilladelse til arbejde, der vil forhindre opfyldelsen af god økologisk- og kemisk tilstand i et vandområde, medføre en nedrangering eller føre til en merudledning af et allerede grænseoverskredet MFS. Anlægsejer skal således over for Energistyrelsen redegøre for eventuel påvirkning af det ansøgte arbejde på de førnævnte parametre.

Det er Energistyrelsens vurdering, at ansøgning om forlængelse af elproduktionstilladelsen, uden nogle tekniske og fysiske ændringer i anlægget som udgangspunkt ikke indebærer udledninger af forurenende stoffer eller påvirkninger af aflejringer i vandløb, søer eller havet, da der er tale om en fortsat aktivitet, men det påhviler opstiller at vurdere, om der sker tilførsel til vandet eller påvirkninger af aflejringer, og om der i givet fald foreligger de fornødne tilladelser.

⁹ Vandrammedirektivet er i Danmark bl.a. implementeret ved bekendtgørelse nr. 1433 af 21. november 2017 om krav til udledning af visse forurenende stoffer til vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og havområder. Der henvises endvidere til bekendtgørelse nr. 819 af 15. juni 2023 om miljømål for overfladevandområder og grundvandsforekomster.

3.8. Havstrategidirektiv

Ved ansøgning om repowering og ved ansøgning om repowering i kombination med levetidsforlængelse skal anlægsejer vurdere, om repowering er i overensstemmelse med den havstrategi, som gælder for det pågældende område.

EU's Havstrategidirektivet finder anvendelse fra én sømil grænsen fra basislinjen og forpligter Danmark til at fastsætte rammerne for hvordan der sikres et godt havmiljø. Til at opnå og opretholde god miljøtilstand, arbejdes der 11 deskriptorer, som giver et helhedsorienteret vurdering af havmiljøets tilstand.

- D1. Biodiversitet (fugle, pattedyr, fisk og pelagiske habitater).
- D2. Ikke-hjemmehørende arter.
- D3. Erhvervsmæssigt udnyttede fiskebestande.
- D4. Havets fødenet.
- D5. Eutrofiering.
- D6. Havbundens integritet.
- D7. Hydrografiske ændringer.
- D8. Forurenende stoffer og akutte forureningshændelser.
- D9. Forurenende stoffer i fisk og skaldyr til konsum.
- D10. Marint affald.
- D11. Undervandsstøj.

I havstrategien udpeges også beskyttede havstrategiområder, der klassificeres som almindeligt beskyttede og strengt beskyttede områder og som har til formål at give naturen og dyrelivet fred. Havstrategiområderne er udpeget for at beskytte arter og naturtyper, der ikke i tilstrækkeligt omfang er repræsenteret i eller beskyttet af Natura 2000-netværket. Havstrategidirektivet er implementeret i dansk lovgivning i lov om havstrategi (Havstrategiloven). Ejer (og dens konsulenter) skal med ansøgningen sikre at havstrategiens deskriptorer er tilstrækkeligt belyst og at det ansøgte arbejde ikke vil forringe eller forhindre målopfyldelse om god miljøtilstand jf. Danmarks havstrategi.

Det er Energistyrelsens vurdering, at ansøgning om forlængelse af elproduktionstilladelsen, uden nogle tekniske og fysiske ændringer i anlægget som udgangspunkt vil være i overensstemmelse med havstrategiplanen for det pågældende område, da der er tale om en fortsat aktivitet, men opstiller bør sikre sig, at driften er i overensstemmelse med havstrategien for området.

3.9. Restlevetidsanalyse

Ved ansøgning om repowering i kombination med levetidsforlængelse og ved ansøgning om forlængelse af elproduktionstilladelsen, uden nogle tekniske og fysiske ændringer, skal anlægsejer indsendes en restlevetidsanalyse, som er udarbejdet og/eller verificeret af en kvalificeret og uvildig tredjepart.

Restlevetidsanalysen har til formål at vurdere møllernes strukturelle integritet, og dermed hvorvidt de kan drives sikkerhedsmæssigt forsvarligt i en forlænget periode. Restlevetidsanalysen skal, uanset længden af den ansøgte levetidsforlængelse, som minimum indeholde:

1) *Udmattelsesberegninger af restlevetiden for følgende komponenter:*

- Fundament, herunder samling mellem mølle og fundament (flangesamling).
- Tårn, herunder bund af tårn ved udskæring til dør og flangesamling til nacelle.
- Hovedaksel.
- Vinger, herunder samling mellem møllenav og vinger.

Formålet med disse beregninger er, med udgangspunkt i møllens oprindelige design og materialespecifikation samt historiske og fremtidige belastninger fra vind og bølger, at eftervise at restlevetiden i materialer og samlinger er tilstrækkelig til den ansøgte forlængede drift.

2) *Visuel inspektion*

Der skal udføres og rapporteres en visuel inspektion som supplement til beregningerne, som ligeledes skal udføres eller verificeres af en kvalificeret og uvildig tredjepart. Formålet med at supplere beregningerne med visuelle inspektioner er, at sikre, at komponenter og samlinger er fri for alvorlige skader, tæring, m.m. som beregningerne ikke kan tage højde for, men som kan nedsætte den forventede levetid. De visuelle inspektioner skal omfatte de samme punkter i vindmøllen som listet i CAS-bekendtgørelsen bilag 4 vedr. udvidet service. Bilag 4 stiller dog kun krav til f.eks. efterspænding af bolte. I forbindelse med restlevetidsanalyse skal boltene i tillæg efterses for tegn på korrosion og udmattelse. Dette kunne f.eks. være ved en ultralydsundersøgelse eller destruktive laborietest. CAS-bekendtgørelsens bestemmelser, inklusiv krav til udvidet serviceeftersyn, skal forsat efterleves. Det er op til den kvalificerede og uvildige tredjepart at vurdere, hvilke test der skal udføres for, at kunne konkludere på møllernes restlevetids (RUL). Såfremt den visuelle inspektion viser, at der er brug for yderligere test (f.eks. NDT eller destruktive laborietest) for at kunne fastslå RUL skal disse ligeledes udføres, og konklusionerne indsendes som en del af restlevetidsanalysen.

3) *Konklusion af restlevetid samt anbefalinger*

Ud over de fastsatte minimumskrav til restlevetidsanalysen, er det op til den kvalificerede tredjepart, at vurdere om der skal yderligere beregninger eller undersøgelser til, for at kunne konkludere på møllernes restlevetid (RUL).

Den uvildige og kvalificerede tredjepart skal lave en samlet vurdering af, hvor længe de pågældende møller kan drives sikkerhedsmæssigt forsvarligt. Vurderingen skal foretages på baggrund af udmattelsesberegningerne som skal

sammenholdes med resultaterne af den visuelle inspektioner. Hertil skal fremgå anbefalingerne fra den kvalificerede og uvildige tredjepart til vedligehold og/eller udskiftninger af komponenter.

I tilfælde hvor restlevetidsanalysen ikke kan bekræfte en teknisk og sikkerhedsmæssig forlænget drift for alle komponenter i den fulde periode af den ansøgte levetidsforlængelse, kan Energistyrelsen sætte vilkår om, at der indsendes en fornyet restlevetidsanalyse, inden disse komponenters forventede levetid er udløbet. Anlægssejer skal være opmærksom på, at udskiftning af større komponenter kan resultere i miljøvurderingspligt og særskilt ansøgning ved Energistyrelsen.

I tilfælde af at restlevetidsanalysen frembringer yderligere spørgsmål angående anlæggets strukturelle integritet kan Energistyrelsen kræve, at disse spørgsmål afklares før en tilladelse evt. kan gives.

Ved ansøgning om repowering uden forlængelse af elproduktionstilladelsen skal der ikke indsendes en restlevetidsanalyse.

4. Øvrige forhold

4.1. Kontakt til øvrige myndigheder

Andre myndigheder kan ligesom ved etablering af nye VE projekter have en række forhold, herunder forskellige tilladelser, attester og godkendelser, som skal indhentes af anlægssejer. Ved en ansøgning om repowering og/eller levetidsforlængelse skal opstiller være opmærksom på, at disse tilladelser potentielt skal genforhandles eller indhentes på ny - afhængigt af den konkrete ansøgning. Det bemærkes endvidere, at der kan ske ændringer i de gældende regler, hvorfor anlægssejer skal være opmærksom på, at den til enhver tid gældende lovgivning skal følges. Generelt gælder det, at Energistyrelsen vil inddrage relevante myndigheder i en myndighedshøring i forbindelse med en evt. afgørelse. En række myndigheder skal dog af anlægssejer orienteres om ansøgningen i god tid.

4.1.1. Forsvaret

Ved en ansøgning om repowering og repowering i kombination med forlængelse af elproduktionstilladelsen skal anlægssejer, særligt hvis der fysisk ændres i parken, orientere Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse om ansøgningen så tidligt som muligt, idet der kan blive stillet krav om bl.a. udfærdigelse af radaranalyser, hvilket kan være tidskrævende. Forsvaret vil i alle tilfælde skulle forholde sig til om de fysiske ændringer af en anlæg potentielt påvirker Forsvarets farvands- og luftrumsovervågningsradarer samt andre myndighedsopgaver.

4.1.2. Søfartsstyrelsen

Ved en ansøgning om reowering og reowering i kombination med forlængelse af elproduktionstilladelsen skal ansøger orientere Søfartsstyrelsen. Søfartsstyrelsen vil lave en konkret vurdering af den enkelte ansøgning om, hvorvidt der er behov for justering af den permanente søfartsafmærkning. Dertil kan der, alt efter omfanget af ændringer ved energianlægget, desuden stilles krav om, at ansøger foretager en fornyet sejladsrisikovurdering, der er med til at fastsætte om den permanente søfartsafmærkning bør justeres.

4.1.3. Trafikstyrelsen

Ved en ansøgning om reowering eller reowering i kombination med forlængelse af elproduktionstilladelsen skal anlægsejer kontakte Trafikstyrelsen, hvis der fysisk ændres på møllernes højde, og/eller hvis en eller flere møller fjernes. En sådan ændring kan betyde, at havvindmølleparken skal have en ny godkendelse af luftfartsafmærkningen.

4.2. Certificering og krav til udvidet serviceeftersyn

Det er til enhver tid ejeren af en vindmølle, som har ansvaret for at sikkerheden er i orden, og at vindmøllen lever op til kravene i CAS-bekendtgørelsen¹⁰.

Foretages væsentlige ændringer på vindmøllerne kan der være krav om tillægscertificering, jf. CAS-bekendtgørelsen. Det er ejerens ansvar at sikre, at en vindmølle kan holde sig inden for rammerne af det eksisterende certifikat. Det er den virksomhed, som udfører certificeringen, der i sidste ende er i stand til at vurdere behovet for et tillægscertifikat, og ejeren kan derfor til enhver tid tage kontakt til den certificerende virksomhed for en vurdering, hvis ejeren er i tvivl om behovet. Læs mere om CAS-bekendtgørelsen på cas.ens.dk.

Der er krav om udvidet serviceeftersyn, hvis en vindmølle har været opstillet i længere tid end den designlevetid, der er angivet i certifikatet. Hvis der ikke er angivet en designlevetid i certifikatet, indtræder kravet om udvidet serviceeftersyn, når vindmøllen har været opstillet i mere end 20 år. Krav til udvidet serviceeftersyn er beskrevet i bilag 4 i CAS-bekendtgørelsen.

4.3. Nettilslutning

4.3.1. Forhold vedr. ilandføringskabel

Ved reowering, der øger kapaciteten eller ved levetidsforlængelse af den eksisterende park, kan der være behov for reparationer, udvidelse af kapaciteten eller udskiftning af eksisterende ilandføringskabler, transformerstationen ved POC m.v. samt udbygning af det bagvedliggende net.

¹⁰ Bekendtgørelse om teknisk certificering og servicering af vindmøller mv.

Såfremt tilladelsesindehaver ikke selv ejer anlæggets ilandføringskabel, kan det være hensigtsmæssigt for anlægsejer at kontakte ejeren af kablet, så tidligt som muligt i projektet, for at gå i dialog om planerne for fortsat nettilslutning samt den fortsatte drift af ilandføringskablet.

Anlægsejer skal derudover være opmærksom på, at såfremt ilandføringskablet ejes af en netvirksomhed eller Energinet, kan der være omkostninger forbundet med vedligehold eller udskiftning af ilandføringskablet, som kan opkræves i overensstemmelse med netvirksomhedens eller Energinets til enhver tid gældende tarifmetode.

Ved brug af en direkte linje henvises der til Energistyrelsens [vejledning](#) herom.

4.3.2. Nettilslutningsaftale og efterlevelse af tekniske krav

Anlægsejer skal være opmærksom på, at repowering og/eller levetidsforlængelse af bestående elproduktionsanlæg kan kræve en ny nettilslutningsaftale grundet ændringen i produktionen og/eller forlængelse af driften. En evt. ny nettilslutningsaftale skal indgås med den relevante systemoperatør, hvilket vil sige den relevante netvirksomhed eller Energinet afhængig af om anlægget er tilsluttet på distributions- eller transmissionsniveau. Energistyrelsen vil i en afgørelse om repowering og/eller levetidsforlængelse stille vilkår om, at der opnås en gyldig nettilslutningsaftale for anlæggets driftsperiode. Det er systemoperatøren, der vurderer, om der skal indgås en ny eller revideret nettilslutningsaftale. Såfremt systemoperatøren vurderer, at der i forbindelse med repowering og/eller levetidsforlængelse skal indgås en ny nettilslutningsaftale underrettes Forsyningstilsynet herom. Forsyningstilsynet træffer afgørelse om, hvorvidt den eksisterende tilslutningsaftale skal revideres, eller om der skal indgås en ny tilslutningsaftale. Såfremt nettilslutningsaftalen skal revideres væsentligt vil elproduktionsanlægget være omfattet af kravene i RfG-forordningen.¹¹

Den endelige vurdering af, hvad der kan komme til at gælde for de enkelte anlægs nettilslutning, kan først blive afklaret, når tilladelsesindehaverens planer er kendt for systemoperatøren.

Energistyrelsen skal i øvrigt henvise til Energinet eller den relevante netvirksomhed for yderligere vejledning om reglerne for nettilslutning af eksisterende anlæg.

4.3.3. Tidlig dialog med systemoperatør (Energinet eller netvirksomhed)

Energistyrelsen opfordrer til en så tidlig dialog som mulig med den relevante systemoperatør til afklaring af ovenstående, da der kan være betydelige

¹¹ Kommissionens forordning (EU) 2016/631 af 14. april 2016 om fastsættelse af netregler om krav til nettilslutning for produktionsanlæg

omkostninger forbundet med ændring og/eller fortsat nettilslutning samt efterlevelse af kravene i RfG-forordningen. Anlægssejer skal desuden være opmærksom på, at systemoperatøren kan afvise nettilslutning af et elproduktionsanlæg indtil kravene er opfyldt.

Tidlig dialog med Energinet eller netvirksomhed er ligeledes vigtigt for at få afklaret, om der kan være behov for forstærkning og udbygning af elnettet.

Energinet skal hvert andet år udarbejde en langsigtet udviklingsplan (LUP), som giver et samlet overblik over den planlagte netudbygning på kort sigt og det langsigtede behov for udviklingen af eltransmissionsnettet. Et eventuelt behov for udbygning og eller forstærkning af nettet, som følge af en producents anmodning om repowering og/eller levetidsforlængelse, vil skulle indpasses i Energinets samlede netplanlægning, som øvrige projekter.

Netvirksomhederne skal ligeledes offentliggøre såkaldte netudviklingsplaner hvert andet år, som blandt andet indeholder en behovsvurdering og en liste over planlagte og forventede netinvesteringer i distributionsnettet. Behov for udbygning og eller forstærkning af nettet som følge f.eks. repowering vil være relevant input til netvirksomhedernes behovsvurdering, der sker både løbende og i forbindelse med udarbejdelse af netudviklingsplaner. Læs mere om netudviklingsplaner [her](#).